Nr. 259 (1336). Cena 70 mk. Włocławek, wtorek dnia 14 listopada 1922 r. Rok V

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata: na miejscu mk. 1500, na prow. mk. 1900. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk. Ogłoszenia za wiersz nonparel. Pierwsza strona 300 mk., druga i trzecia 225 mk. czwarta 8-łamowa 100 mk. Ogł. drobne po 50 m. za wyraz, tłust. druk podwójnie. Najmn. ogł. 500 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow, są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

Wynik głosowania do Senatu w m Włocławku.

Nr. List	2	3	4	5	7	8	10	11	12	16	18	20	25
Obwody:													
1. ul. Toruńska	113	3	—	31	18	689	—	—	—	67	—	—	1
2. „ Gęsia	76	—	—	10	4	715	14	—	1	116	—	—	—
3. „ Maślana	27	—		6	—	520	5	1	1	296	—	—	—
4. „ Żabia	19		1	17		276	2	—		439			
5. „Makabi“	35	2	—	13	2	323	—	1	1	540	—	—	—
6. Nowy Rynek	64	2	1	12	3	578	1	—	—	674	—	—	—
7. „ Starodębska	94	—	—	23	3	718	—	—	—	39	—	—	—
8. Glinki	92	1	—	12	—	723	—	—	—	47	—	—	—
9. Celluloza	118	—	—	8	—	630	—	—	—	97	—	—	—
10. „ Łęgska	46	—	—	18	1	462	—	—	—	336	—	—	—
11. Pl.Dąbrowskiego	50	—	—	11	1	514	1	—	—	285	—	—	—
12. „ Kapitulna	147	—	—	42	6	685	—	—	—	2	—	—	—
13. „ Bularka	167	2	—	36	5	733	—	—	—	32	—	—	—
14. „ Kaliska	62	4	13	—	2	500	—	—	—	96	—	—	—

Sytuacja w Turcji.

Krwawe starcia z aljantami.

LONDYN (AW). Według nadesłanych tu wiadomości sytuacja w Konstantynopolu nie uległa żadnej zmianie na lepsze. Najenergiczniejsze wystąpienie Komisarzy aljanckich nie wywołało należytego skutku. Stosunek wojsk sprzymierzonych do kemalistów pozostaje nadal bardzo nieprzyjazny, a w ostatnim nawet czasie doszło do krwawych starć między oddziałami wojsk sprzymierzonych a turecką żandarmerją.

Sułtan nie abdykuje.

LONDYN. Jak donoszą z Konstantynopola, sułtan polecił swemu pierwszemu sekretarzowi oświadczyć publicznie, że jako głowa całego świata muzułmańskiego liczącego 300 miljonów ludności, nie zamierza wcale abdykować.

Sułtan w Konstantynopolu.

LONDYN Pat. »Times« donosi z Konstantynopola: Sułtan stale jeszcze przebywa w stolicy. Ochrony jego strzegą posterunki angielskie.

Z W. M. Gdańska.

Były sposobność do protestu.

GDAŃSK, 12. 11. PAT. Tutejsze dzienniki ogłaszają nowe orzeczenie Wysockiego Komisarza Ligi Narodów gen. Hackinga, dotyczące układu gdańsko-kłajpedzkiego w sprawie werbowania i zwalniania załogi okrętowej. Rząd Gdański przesłał w swoim czasie projekt tego układu rządowi polskiemu z prośbą o jego dalsze załatwienie. Rząd polski dodał do tego projektu układu ustep postanawiający. że układ wchodzi w życie w 14 dni po jego podpisaniu i że obowiązuje na przeciąg jednego roku. Gdy po upływie jednego roku nie nastąpi uprzednie trzymiesięczne wypowiedzenie układu przedłuża się on automatycznie na rok następny.

Senat w. m. Gdańska zaprotestował przeciw dodaniu tego ustępu u generała Hackinga i zaapelował do niego o rozstrzygnięcie. Gen. Hacking rozpatrzywszy stanowisko Rządu Polskiego i Gdańskiego w tej sprawie wydał orzeczenie, w którem m. in. oświadcza.

Zważywszy, że rzeczony układ załatwiony został przez Polskę w dobrej wierze, że Rząd Gdański nie dał żadnego dowodu na to, iż klauzula dodana przez Polskę do układu bez porozumienia się z Gdańskiem jest w jakikolwiek sposób szkodliwa dla w. m. Gdańska, że układ ten zawiera zasady, które w razie przyjęcia ich przez obie strony względnie w razie zaapelowania do Rady Ligi Narodów zostaną zatwierdzone i służyć będą w przyszłości interesom obu stron, układ wspomniany ma być przyjęty przez Rząd Gdański z zastrzeżeniem kroków, które może poczynić Liga Narodów w myśl art. 8 go, względnie 2-go konwencji z dnia 9 listopada 1920 r.

Po wyborach w Ameryce.

Głosy angielskie.

LONDYN. W sprawie ostatnich wyborów do Izby Reprezentantów w Ameryce, pisze „Morning Post“, że partja Hardinga poniosła zupełną klęskę. Niepowodzenie Partji Republikańskiej było ogólne.

„Daily Chronicle“ jest zdania, że obecnie ujawni się wpływ partji demokratycznej w amerykańskiej polityce zagranicznej.

„Daily News“ nie podziela tego zapatrywania, wskazuje na okoliczność, że w walce wyborczej polityka zagraniczna nie była poruszona i stwierdza, że demokratów i republikanów nie rozdzielają żadne żywotne sprawy z wyjątkiem może taryfowej.

O zmiany w rządzie niemieckim.

BERLIN. Wczoraj w południe obradowała parlamentarna frakcja Partji Niemiecko-Ludowej, przyczem, głównie omawiano położenie polityczne. Bezpośrednio potem obradowały stronnictwa środka. Przedmiotem obrad była sprawa przekształcenia Rządu, którą w ostatnich czasach kanclerz Rzeszy kilkakrotnie poruszył.

Wstrzymanie wyroku.

MOSKWA. 12.XI. (A. W.). Rząd sowiecki wstrzymał wykonanie wyroku śmierci w stosunku do 5 osób, skazanych przed paru dniami przez Najwyższy Trybunał w Moskwie pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Polski.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Związki zawodowe robotników i pracowników przemysłowych na Górnym Śląsku, celem zapobieżenia strajkowi, grożącemu na tle ekonomicznem, wydały odezwę nawołującą robotników do zachowania spokoju i kontynuowania pracy.

× Żydzi w Warszawie wycofali do Senatu swoje listy, z wyjątkiem 16-ki. Uczyniono to dlatego, aby wzmocnić obcokrajową 16-kę i przeprowadzić w Warszawie połowę senatorów żydów, to znaczy dwóch.

× W Banku Handlowym w Warszawie za fałszywemi dokumentami podjęto 25 miljonów marek.

× W Łodzi wybuchnął ogólny strajk w przemyśle włókienniczym.

× Skutkiem spadku marki niemieckiej, na Śląsku wytworzyło się bardzo ciężkie przesilenie. W niektórych kopalniach zastrajkowali robotnicy.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× W pierwszej połowie grudnia odbędzie się w Watykanie konsystorz, na którym Papież zamianuje 6 nowych kardynałów.

× W Dreznie rozpoczęły się rokowania niemiecko-litewskie, mające na celu przygotowanie projektu traktatu handlowego.

× Rząd francuski postanowił wysłać nowy pancernik na wody tureckie.

× Lord Curzon zawiadomił rząd francuski, iż chciałby w Paryżu odbyć konferencję z Poincarém i Mussolinim w sprawie polityki Anglji, Francji i Włoch w kwestji Bliskiego Wschodu.

× Rząd bułgarski zwrócił się do państw sprzymierzonych o dopuszczenie go do ogólnych rokowań pokojowych z Turcją, a nie tylko w sprawie cieśnin morskich.

× Włochy wysłały na wschód trzy krążowniki pancerne celem poparcia okrętu admiralskiego „Archimedes,“ znajdującego się obecnie w cieśninach.

× Najwyższy trybunał Stanów Zjednoczonych wydał wyrok, według którego każdy okręt, płynący pod flagą amerykańską, stanowi część terytorjum Stanów Zjednoczonych i z tego powodu na takich okrętach nie może się dokonywać sprzedaż alkoholu.

× Parowiec gdański »Progres«, należący do jednej z firm okrętowych gdańskich, zatonął w czasie podróży z Anglji do Hamburga. Załoga liczyła 14 osób, które, jak się zdaje, utonęły.

× Rząd rumuński polecił generalnemu dyrektorowi kolei państwowych wypracowanie projektu ustawy o uniezależnienie kolei państwowych od wszelkich zagranicznych wpływów.

× 11 b. m. w rocznicę uwolnienia Rygi od wojsk Bermoudta odbyła się tam na placu Esplanady wielka parada z udziałem ciała dyplomatycznego. Rozdano kilkuset oficerom order łotewski »Laczplesis«.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zagranicznych bez zasadniczych zmian.

	gotówka
New-York	16.000 - 16.100 - 15.975
Paryż	1 030
Holandja	6.00
	czeki
Belgja	960 — 930
Berlin	2.00 — 1.95
Gdańsk	2.00 — 1.95
Londyn	71.220 — 71.200 — 71.350
New-York	16.000 — 15.925
Paryż	1.040 — 1.025
Praga	512.50 — 515 — 510
Szwajcarja	2.945 — 2.940
Wiedeń	22.50 — 21.50
Włochy	705 — 700

Wykaz głosowania do Sejmu w m. Włocławku i pow. Włocławskim.

W poniższej tabeli podajemy pełny wykaz wszystkich obwodów wyborczych. Wykaz ten obok swego znaczenia historycznego, posłuży za cenną informację dla działaczy politycznych, dla ks.ks. proboszczów i wogóle Władzy Duchownej, która może się przekonać, gdzie są siedliska wywrotowców i wrogów Kościoła (1-ka, 2-ka i 3-ka).

N.N. List.	1	2	3	4	7	8	10	11	12	16	18	20	25	5	Ogółem głosowało
Obwody:															
1. M. Włocławek		241	1	7	35	876	1		24	72	1			25	1282
2. Gęsia 13		126	4	15	9	893		3	86	129		2	4		1271
3. Maślana 2		41	2	46	2	756		23	25	331		8	5		1239
4. Żabia 8		38		80	3	341		39	15	490		17	11	2	1036
5. Królewiecka Makabi		50	3	125	5	414		16	29	590		19	12	4	1257
6. Nowy Rynek 11		106	4	47	15	709		20	45	340		8			1294
7. Starodębska 37		191		6	12	917			12	41				4	1284
8. Leśna 24		214	1		2	919			3	58					1197
9. Łęgska 4		238				800		3	8	128				1	1178
10. Łęgska 77	1	101		135	2	544		21	30	306		2	5		1147
11. Pl. Dąbrowskiego		82	53		10	662		13	22	304		7	8	2	1163
12. Kapitulna 31		278	2	9	25	914		25	5	37			1	26	1322
13. Wiejska		284	3	1	5	1040		9	2	36					1406
14. Kaliska 1		129	6	37	14	638		32	17	92			2		968
15. Brześć Kuj. m.		155	36	87		495			33	34					806
16. Brześć Kuj.		80	19	94	25	422				145					805
17. Chodecz m.	4	257	26	11	9	168			65	235				36	775
18. Kowal		34				621			23	243				15	957
19. Kowal		40	12	3	3	499			33	225		1		32	831
20. Lubień		235	35	56	1	110			209	224		27			929
21. Lubraniec	1	140	44	186		477	3		12	207					1070
22. Przedecz		115	207	2		482			64	401		29	8		1308
23. Baruchowo gmina	261	250	144			275			50	35					1035
24. gm. Baruchowo	401	43	11			122				38					615
25. gm. Chodecz	58	335	13			108			138	17					669
26. gm. Chodecz	17	353	119			145			42	108					782
27. gm. Chodecz	8	166	167			68			74	80					563
28. gm. Dobiegniewo	2	9	154			185			6	350					706
29. gm. Dobiegniewo	3	1	134			260			6	176					580
30. gm. Falborz		150	196		2	585	2		28	10					992
31. gm. Falborz		81	365			353			52						778
32. gm. Kowal		78	86			519			82	35					800
33. gm. Kłóbka	41	285	271			252			13	27					889
34. gm. Kłóbka	330	66	78			97			24	28					623
35. gm. Lubień	270	24	280			91			152	57					843
36. gm. Lubień	2	236	35	56	1	110			209	224		27	32		932
37. gm. Łęg	2	167	12		1	796			13	122					1113
38. gm. Łęg			1			295			31	116					443
39. gm. Piaski		165	154			585			2	11					917
40. gm. Piaski		145	152			440			3						540
41. gm. Piaski		52	166			167			169	101					595
42. gm. Piaski		110	58			442			198	37					845
43. gm. Przedecz	2	143	567			95			16	55					878
44. gm. Przedecz	46	119	347			116			14	395					1037
45. gm. Pyszkowo	4	170	148			47			28	203					600
46. gm. Pyszkowo		445	149		1	263			83	28					919
47. gm. Pyszkowo		365	187			147			20	44					764
48. gm. Śmiłowice		737	65		1	304			35	7					1148
49. gm. Śmiłowice		110	253		2	549			41						955
50. gm. Śmiłowice		105	273			476			19	26					899
51. gm. Śmiłowice		105	273			476			19	26					950
52. gm. Wieniec	10	113	114		1	393			129	16					828
53. gm. Wieniec		308	42		1	253			24	26					707

Fragmenty z djalogów międzywyborczych

Tak drogo? Niedawno płaciłam tu za litr 330, a dziś już 400?

Ny, co pani chce... Pewnie pani głosowała na 8-kę to niech się pani tero niespodziwa taniości tero co dziń to droży będzie — tero ceny nie spadną nie! nie!

— A ja i tak na ósymkę drugi raz w niedzielę będę, chociażbyście jeszcze roz tyle naftę podrożyli:

Wyście tacy źli, że 8-ka waszą 16-ką przewzięła, my to wiemy. Ino jak przepłacić, to już przepłacę u chrześcijana, u swego, a nie u was.

Zostajcie z Bogiem!

* * *

— A toć na 8 kę, na 8-kę głosowałem. Gdzie ino posłyszeć — wszyscy na 8-kę.

Ale wie pani silnie teraz jestem ciekawy co dalej będzie. Takie godne osoby na liście № 8 stoją, że będą chyba wglądać w to, żeby dobrze w Polsce było wszystkim.

Albo proszę pani — takie napisanie — niby to w ósemce: »Bóg i Ojczyzna« »Za wiarę, Kościół i Ojczyznę« — to tak człowieka przenika. Ino tylko z tą lewicą, to ta pewnie zgody nie będzie nigdy. Będą się drzeć w lewo w prawo, a naród będzie cierpiał jak cierpi.

Teraz w niedzielę pewno głosowanie do senatu i też na ósemkę.

Ale nie daj Boże żeby ta 8-ka, tak rządziła, jak teraz po złodziejsku rządzi lewica. — Jakby tak być miało to niechby i tę ósemkę djabli wzieli.

Machnął ręką i poszedł spluwając potężnie.

* * *

— Czy Sz. Pani czytała porozlepiane reklamacje centrum, co tak pojednawczo stanęło między prawicą a lewicą. I czy pani zastanowiła się nad otwartą obłudą 12 ki, która niby to jedna, a dąży li tylko do zwalczania i bojkotu prawicy zwąc ją Chjeną przez Ch.

— Owszem uważałam to i rozśmieszył mnie tem zupełny brak konsekwencji, taktyka pojednawcza z Chijeną tak niebezpiecznem dla 12-tki zwierzęciem.

— Czytała też Sz. Pani nader dowcipny wierszyk Charixa, a to ich ściął doskonale!

— Ha, ha, ha i to jest lista inteligentów ludzi logicznych. Doprawdy jakże często rozum się ludziom przesila.

* * *

— I pani mnie się pyta na jaki numer głosowałem. Za kogo mnie pani ma?

— Widziała pani — jak słyszałem przed chwilą — nawet żydów, jak niezręcznie wsuwali do koperty 8-kę, że spostrzec można było lewą stronę kartki z odbiciem numeru; a mnie pani posądza może o 16-kę, 2-kę, 3-kę, lub niewiem który tam z numerów, aż do 25-ciu.

— Przepraszam, najmocniej przepraszam! Ja tak tylko zapytałam pana machinalnie. Nie sądziłam, że to pana obrazić może.

— Pani chyba zrozumie, że teraz, w chwili obecnej wartość czowieka mierzyć można tym probierzem od 1 aż do 25-ciu — i doprawdy czuję żal, że mnie tak zapytano, choćby machinalnie tylko.

— A więc na 8-kę?

— I jeszcze mnie pani pyta doprawdy piramidalne!

— Bardzo proszę, bo teraz ja z koleji na pana się obrażę za... lekceważące moją osobę wyrażenia.

— A równouprawienie kolego?

— To swoją drogą. A dla kobiet nawet przy równouprawnieniu należą się względy od was mości panowie.

— Czasy trubadurów minęły już— tonąc w średnio-wieczu — szanowna pani.

— Mamo, mamo jakże jestem szczęśliwą, że nasza 8-ka wzięła górę — mówiła młoda panienka, z okolicy Lipna przybyła głosować do Włocławka. Jako nauczycielka wiejska ustawicznie stykam się z ludem. A choć nie brak u nas w okolicy »pepesowców« i »wyzwoleńców«, to jednak znać, że wszędzie szala przechyla się na stronę narodowców.

— Ubawiłaby się mateczka słysząc, jak po każdym wiecu naszego związku manifestują niektórzy z uczestników swe uczucia narodowe. Ależ to chwyta za serce i »za kim trzymać będziesz, na kogo głosować?« Bo ja na Korfantego.

— Możesz chyba z góry to wiedzieć, że i ja na Piłsudskiego głosować nie myślę.

— Pewnie tam dużo twej zasługi w uświadamianiu nieoświeconych — moje dziecko?

— Jaka to szkoda mateczko, że ani ja, ani Mania w przyszłą niedzielę nie będziemy mogły głosować do Senatu.

— Z całego domu, choć nas kilkoro, tylko mateczce przysługuje to prawo. Jaka to szkoda, że tatuś nie doczekał tej tak bardzo ważnej w dziejach naszych chwili.

Matka otarła oczy chusteczką.

Irena Gramsowa.

TELEGRAMY.

Nieszawa

(Tel. wł.). 13.11. Na 830 zapisanych do głosowania stawiło się do urn wyborczych 784. Z tego 8-ka otrzymała 655 głosów, 3-ka 3, 2 ka 14, 10-ka 24, 16-ka — 88.

Toruń

13.11. (Tel. wł.) Według dotychczasowych obliczeń z okręgu pomorskiego 8-ka otrzymała 2 mandaty senatorskie, 7-ka 1 mandat.

Senatorowie z Warszawy.

WARSZAWA, 13.11. Tel. wł. Miasto Warszawa wybrało dwóch senatorów z listy nr. 8 a mianowicie pp. Koskowski Bolesław znany publicysta, i Baliński prezes rady miejskiej. Z listy pepees 2-ki wyszedł p. Limanowski. Od mniejszości narodowych t. zw. 16 wybrany został żyd Thon lecz zrzekł się mandatu na korzyść Kernera.

W Konstantynopolu.

KONSTANTYNOPOL (AW.) Mieszkający tu Armeńczycy i Grecy tłumnie opuszczają miasto. Angielski okręt transportowy zabrał na swój pokład około 7000 zbiegów. Również anty-kemalistycznie nastrojeni tuziemcy szukają u Anglików opieki. Przeszło 100 duchownych znalazło schronienie w poselstwach augielskich.

Bezrobocie.

ŁÓDŹ (AW) Bezrobocie w przemyśle włókienniczym objęło wszystkie fabryki w całym okręgu przemysłowym, t. j. oprócz Łodzi — w Sosnowcu, Zawierciu, Żarkach, Częstochowie, Piotrkowie, Pabjanicach, Tomaszowie, Maz., Zduńskiej Woli, Konstantynowie, Zgierzu, Ozorkowie, Żyrardowie i innych mniejszych ośrodkach. Ze strajku wyjęte są tylko miasta: Białystok i Bielsk Cieszyński, ponieważ otrzymują płace według oddzielnych cenników. Związki żądają, należy dodać, na zwyczajnego robotnika mk. 2871, (dotyczas 1847) dla wykwalifikowanego 4790 (3046).

Granica wschodnia.

WILNO (AW). Pomiędzy 12 a 15 b. m. odbędzie się w Zachaciu akt przejęcia granicy pomiędzy sowdepją a ziemią Wileńską, Granice przekaże komisja mieszana władzom administracyjnym. Urząd delegata rządu będzie reprezentował kierownik wydziału ogólnego w wydziale administracyjnym p. B. Czarnecki.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 14 listopada 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Swiętych Pańskich: Św. Jozefata, męczennika; i arcybiskupa; św. Klementyna, Teodota i Filomena, męcz; św. Serapiona, męcz.; św. Weneranda, męczennika; św. Wenerandy, dziewicy i męczenniczki: św. Hypatjusza, męczennika; św. Serapiona, męcz.; św. Jukunda, biskupa i wyznawcy; św. Wawrzyńca, biskupa.

Wypadki historyczne.

1632 Król Władysław IV w katedrze św. Jana w Warszawie zaprzysięga pacta conventa.
1659 Stefan Czarniecki wchodzi do Szlezwigu.
1833 Powieszenie w Warszawie Artura Zawiszy przez Moskwę.

Wybory do Senatu. Wybory do Senatu odbyły się w ub. niedzielę w zupełnym spokoju i w należytym porządku. Narazie trudno stwierdzić, czy wszyscy, uprawnieni do głosowania, głosowali. Na pozór dawało się wyczuwać, jakoby mniejsze istniało zainteresowanie. Ci, co głosowali do Sejmu na 12 kę, zrozumieli swój błąd i zgłosili się ubiegłej niedzieli do urn z 8-kami. Co się tyczy innych grup, a zwłaszcza 7-ki bardzo wątpliwe, czy wyborcy składali swoje głosy na listę narodową. Socjaliści w tygodniu pomiędzy wyborami do Sejmu a do Senatu urządzili silną agitację za dwójką. Socjaliści są wprost oszołomieni pomyślnemi dla siebie wynikami, jakie osiągnęli wśród nieuświadomionego i obałamuconego wiejskiego ludu. Miasta zrozumiały, że socjaliści ponoszą całkowitą winę za spadek marki i za odłużenie kraju, więc się od nich odwróciły, wieś tego nie rozumie. Chłop się kontentuje, że ma wiele marek. Sądzi że jest bogaty. Łatwa przynęta dla nieuświadomionych.

Uroczystość św. Stanisława. W dniu wczorajszym, jako w uroczystość św. Stanisława, patrona młodzieży szkolnej, wszystkie szkoły powszechne brały udział w nabożeństwie w bazylice katedralnej o g. 8 r.

Św. Marcin na białym koniu. Nie sprawdziło się w tym roku przysłowie. Mamy prześliczną jesień, jakiej od kilku lat nie było.

Miljonówka. W sobotniem ciągnieniu wylosowano miljonówkę Nr. **1,247,660,** sprzedany w Warszawie.

Wynik głosowania do Senatu w Lubominie. Obwód nr. 14, okręg 10. Lista nr. 2—19 głosów, lista nr. 3.—72 gł. lista nr. 8—242 gł. lista 12—1 głos, 15—1 głos, 16—62, razem 397 głosów.

Jako przykład pewnej poprawy stosunków i orjentacji w sprawach wyborczych, podajemy wyniki wyborów z Lubomina. Liczba głosów narodowych do ósemki została zdwojona, 12-ka zupełnie upadła, a stronnictwa antynarodowe i antypolskie t. j. 2-ka i 3-ka zyskały połowę głosów.

Wyniki głosowania do Senatu w Kowalu. Lista nr. 2 otrzymała głosów 25, lista nr 3—2 gł. lista nr. 7—1 głos, lista nr. 8—977 gł. lista nr. 10—12 gł. lista nr. 16—360 gł.

Gołaszewo. Lista nr. 2 otrzymała głosów 1, lista nr. 3—46 gł. lista nr. 8—467 gł. lista nr. 12—12 gł.

Podziękowanie. Zarząd Stacji Opieki nad matką i niemowlęciem składa serdeczne podziękowanie p. hr. Platerowi, z Osiecza Wielkiego, za złożenie ofiary w sumie 50 tys. mkp.

Szkoła Nr. 4 urządza w Polonji na ul. Gęsiej we czwartek o godzinie 4 po południu wieczornicę ku czci św. Stanisława Kostki.

Na program wieczornicy złożą się: śpiewy, deklamacje, odczyt o św. Stanisławie, kolorowe obrazy świetlne, obrazek sceniczny z życia św. Stanisława i na zakończenie żywy obraz.

Całkowity dochód z wieczornicy jest przeznaczony na budowę nowego kościoła.

Państwowa pożyczka złota. Ministerjum skarbu podaje do wiadomości: Rozporządzeniem ministra skarbu z dnia 11-go b. m. została zmieniona od dnia 13-go listopada r. b. począwszy cena emisyjna obligacji 8 proc. państwowej pożyczki złotej z r. 1922, a mianowicie za podstawę obliczeń przyjęto cenę złotego polskiego 1.800, co wyniesie za obliczenie wartości 10.000 mk. 10 złotych wartości 50.000 mk. i 50 złotych polskich cenę 140.000 mk.

Wszyscy ci, którzy skutkiem niewciągnięcia na listę wyborców do Senatu nie mogli złożyć swego głosu proszeni są o natychmiastowe zwrócenie się do Sekretarjatu Ch. Zw. Jed. Nar. Kaliska 1, w celu zarejestrowania nazwiska i zobrazowania w ten sposób niestaranności spisów wyborczych.

Z karty żałobnej. Onegdaj w niedzielę o g. 3-ej po południu, z domu przy placu Dąbrowskiego Nr. 14 odbył się pogrzeb zwłok ś. p. Szymona Górnikiewicza. Kondukt prowadził ks. Wróblewski w asyście o. Anatola, gwardjana Reformatów, i licznych kleryków. Ś. p. Szymon Górnikiewicz do ostatka prawie pełnił obowiązki zastępcy przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej do sejmu, dopóki groźna choroba nie powaliła go na łoże śmierci. Znany był w szerokich sferach m. Włocławka z zalet swego szlachetnego charakteru, więc też bardzo liczny orszak pogrzebowy podążał za trumną, aby oddać zmarłemu ostatnią posługę, a pozostałej małżonce i synowi, studentowi uniwersytetu poznańskiego, wyrazić swoje współczucie.

Czy nie nadużycie. Dnia 5 listopada mieszkańcy domu nr. 3 przy Orlej głosowali w biurze wyborczym przy ul. Gęsiej. Gdy d. 12 listopada ci mieszkańcy uprawnieni do głosowania przybyli do biura komisja im oświadczyła, że nazwiska ich nie są zapisane pod nr. 3 i skutkiem tego niezostali dopuszczeni do głosowania. Po powrocie do domu wszczęto interwencję i okazało się, że byli zapisani pod nr. 8. Skąd się wziął nr. 8 my domu. Czy nie mamy tu do czynienia z nadużyciem? Należy nadmienić, że w tym domu są tylko polskie głosy.

Koncert chóru katedralnego. W dniu dzisiejszym w teatrze »Nowości« punktualnie o godz. 8 wiecz. odbędzie się wielki koncert jubileuszowy 35-lecia istnienia chóru katedralnego pod protektoratem J. E. Ks. Biskupa St. Zdzitowieckiego. W murach teatru »Nowości« zagrzmi potężnem echem dobrze wyszkolony chór pod batutą utalentowanego kierownika zespołów amatorskich w naszem mieście prof. Bojakowskiego, który między innemi wykona: Balladę o »Florjanie Szarym« z op. »Rokiczana« St. Moniuszko w czem partję solową odśpiewa p. K. Rogalski oraz »Grób Wikinga St. Niewiadomskiego. Po zatem chór wykona utwory Kotarbińskiego, Lachmana Griega i inn. Po raz ostatni przed wyjazdem zagranicę usłyszymy znakomitego skrzypka dyrektora Konserwatorjum w Toruniu p. Adama Kurryłę, który w Paryżu i Wiedniu otrzymał huczne laury i zachwyt tamtejszego społeczeństwa.

Popisy solowe p. Karbowskiej art. opery warszawskiej i p. Rogalskiego, który zyskał już uznanie tutejszej prasy z ostatniego koncertu chóru katedralnego w czerwcu r. b., zadowolni największe wymagania ucha muzykalnego.

Usłyszymy także rzadko kiedy słyszaną w naszem mieście deklamatorkę z zamiłowania p. B. Postolską, (b. uczenicę art. teatrów stołecznych p. J. Osterwy), znaną orkiestrę symfoniczną 14 pp. pod dyr. Wittmana oraz znakomitych pianistów pp. inż. Bartkowskiego i C. Klejna. Bliższe szczegóły koncertu w programach. Pozostała już niewielka ilość biletów jest do nabycia w księgarni p. H. Neumana.

Zebranie Rodzicielskie. Przypominamy, że zebranie rodziców i opiekunów uczniów kl. III, IV, V i VI-ej Gimnazjum Biskupiego, odbędzie się jak zapowiedziano, d. 14 b. m., to jest we wtorek o g. 6-ej wieczór w lokalu gimnazjalnym.

Harcerze morscy. W głównej kwaterze harcerskiej powstał projekt zorganizowania na wzór angielski oddziałów harcerzy morskich. W tym celu generał Józef Haller jako przewodniczący Związku harcerzy porozumiał się komandorem Petelensem, który przyrzekł poczynić wszelkie ułatwienia.

Gen. Iwaszkiewicz, kawaler orderu »Virtuti Militari«. W piątek o godzinie 1-szej po południu adjutant generalny Naczelnego Wodza, gen. brygady Jan Jacyna w imieniu Naczelnego Wodza przybył do szpitala Ujazdowskiego celem udekorowania bohaterskiej i zasłużonej piersi znajdującego się na kuracji gen. dyw. Iwaszkiewicza orderem Virtuti Militari« klasy 2-ej.

Przy dekoracji asystował dowódca szpitala i miejscowy personel wojskowy.

Lekceważenie publiczności. Na stacyjce kolejki w Piotrkowie Kujawskim nie ma żadnej choćby najmniejszej poczekalni, a dlaczego? Na wszystkich bez wyjątku stacyjkach wszędzie poczekalnie są pourządzane, jedynie tylko Piotrków o tem nie pomyślał. I oto wyczekująca na kolejkę publiczność musi wystawać na dworze pod gołym niebem, na deszczu i wietrze, a co gorsza, że i sprzedaż biletów odbywa się tylko przez okienko wprost na dworze i to pociemku, bez żadnego oświetlenia, są to istne męki dla podróżujących! Dlaczegóż tu jest takie niedbalstwo? Czyż można ludzi trzymać jak psów na dworze i pociemku przez okno dawać bilety? Czyż nikt nie wejrzy nigdy w tą sprawę? Z. O.

Nieostrożność na kolei. W dniu 31 paźdź. r. b. o godz. 6 min. 30 wieczorem pomiędzy Turznem a Dąbrówką (w pobliżu st. Aleksandrów) nie był zamknięty przejazd i został uderzony na tym przejeździe na szynach wóz, zaprzężony w 4 konie z majątku Łowiczek; na wozie siedział fornal Marcin Nawrocki, konie szczęśliwie uciekły, wóz rozstrzaskany na drobne kawałki a Nawrocki został ciężko poraniony i umieszczony w szpitalu w stanie groźnym. Jak zeznają świadkowie, parowóz, który najechał, nie miał zapalonych latarni, dziwne i karygodne niedbalstwo. Z. O.

Aresztowanie. Wydział policji kryminalnej zatrzymał drugiego uczestnika dokonanego napadu we wsi Przewóz gm. Ruszkowo. Jest nim niejaki Jan Groblewski z wsi Boguszyce. Przy aresztowanym znaleziono rewolwer oraz ślady krwi na ubraniu.

Z listów do Redakcji.

Szanowny Księże Redaktorze.

Uprzejmie proszę o łaskawe umieszczenie w »Słowie Kujawskim« kilku słów mego wyjaśnienia a mianowicie:

Po przedstawieniu »Ele mele na wesele« w miejscowym teatrze Nowości w dniu 31.X. 22 r. niejednokrotnie zapytywano jakie otrzymałam wynagrodzenie za wzięcie udziału w takowem. Otóż celem uniknięcia na przyszłość zapytań, niniejszym oświadczam, że zawsze biorę chętnie udział w amatorskich przedstawieniach, urządzanych na cele dobroczynne i społeczne najzupełniej bezinteresownie, ponosząc natomiast osobiście większe czy mniejsze koszta, połączone z wystąpieniem.

Oświadczając niniejsze kreślę wyrazy szacunku i uznaniania.

Kazimiera Sturgólewska.

Różne.

Ofiary z dzieci w Kartaginie.

Archeologowie francuscy, pp. Poussote i Lautier, kierujący pracami archeologicznemu w ruinach Kartaginy, dokonali ponurego odkrycia. Oto odkopali przed resztkami ołtarza, ustawionego przy świątyni, poświęconej bogini Tanit (Astarte), trzy sklepione podziemia, pełne opalonych kości niemowląt i dzieci, liczących od 2 do 3 lat życia.

Są to pozostałości strasznych ofiar, składanych przez kartagińczyków z pierworodnych swych dzieci na ołtarz okrutnej bogini od siódmego wieku przed narodzeniem Jezusa Chrystusa do chwili zdobycia i zburzenia Kartaginy przez rzymian.

Zdaniem wymienionych archeologów, obok ołtarza znajdował się kamienny piec z bronzowym rusztem, pod którym gorzał silny ogień. Do tego to pieca wrzucano żywcem dzieci, przeznaczone na ofiarę bogini, poczem składano niedopalone kości w odkrytych właśnie sklepieniach. Warstwa kości, tam znalezionych, sięga 15 stóp wysokości.

Astarte, Asztoreth, małżonka Baala, była u ludów semickich boginią miłości, rozrodczości i plenności. Często jej składano ofiary w ludziach. Kartagińczycy, będąc potomkami żeglarzy fenickich, przynieśli z sobą na wybrzeża Afryki także kult tej bogini.

Szczególne testamenty.

Pisma francuskie donoszą o szczególnym testamencie pewnego, zmarłego niedawno anglika. Ekscentryczny ten jegomość zapisał w testamencie serdecznemu przyjacielowi swemu 60 butelek najlepszego wina z Oporto (Portweinu), wyrażając przytem nadzieję, że „pijąc je pamiętać będzie o serdecznych stosunkach, jakie nas łączyły".

Bezwątpienia ten, któremu owo dobre wino zapisano, spełni z przyjemnością życzenie zmarłego przyjaciela.

Nie wielką zato przyjemność musiał sprawić pewnemu lekarzowi londyńskiemu spadek, który otrzymał w 1891 r. od jednej z najlepszych swych klijentek, bardzo bogatej pani, zmarłej w 83-im roku życia.

Pani ta „w uznaniu pełnych poświęcenia i gotowości usług lekarza, „którem zawdzięczam długie życie zapisała mu „wszystko, co się znajduje w mojem biurku.

Lekarz pośpieszył do mieszkania wdzięcznej pacjentki, otworzywszy jednak biurko, znalazł w niem wszystkie recepty, lekarstwa i pigułki, które zapisał był jej w ciągu dwudziestoletniej opieki nad nią.

Olbrzymia biblja.

Promotorzy ruchu biblijnego w Anglji, mającego na celu wzmocnienie tam czci dla ksiąg świętych, zamierzają podczas urządzanej przez sobie wyprawy propagacyjnej po miastach angielskich wozić z sobą niezwykły okaz biblji

Biblja ta, cała wykonana ręcznie, stanowi olbrzymi tom, wysokości 1 m. 57 cent. szerokości 1 m. 6 centym. i grubości 25 centym. Rozwarta mierzy 2 m. 37 cent. szerokości.

Na oprawę jej zużyto 12 skór kozich. Wspaniała, artystycznie wykonana oprawa obejmuje 175 kart z kartonu, na których cały tekst Pisma św. wykaligrafowano ręcznie.

Rozmiary niezwykłej tej księgi są symboliczne, mają bowiem przypominać, że w angielskiem życiu narodowem i prywatnem Pismo św. powinno zajmować więcej miejsca, niż wszelka inna książka.

Ludność Londynu.

Według świeżo ukończonych obliczeń ostaniego spisu ludności, Londyn liczy wraz z przedmieściami 7, 480,201 mieszkańców.

Na śródmieście przypada 4,484,523 mieszkańców. W 1801., gdy dokonano pierwszego spisu ludności, samo miasto liczyło 959 310 mieszkańców, w przeciągu więc 120 lat ludność Londynu zwiększyła się prawie pięciokrotnie.

Kupujcie 8% pożyczkę złotą!

W przeciągu ostatniego dziesięciolecia liczba mężczyzn w Londynie zmniejszyła o 54,762, gdy tymczasem liczba kobiet wzrosła o 17,600. Liczba wdowców pozostała mniej więcej ta sama, gdy tymczasem liczba wdów zwiększyła się o 26,000. W tej liczbie znajduje się przeszło 11,000 wdów w wieku od 20 do 39 lat. Bez wątpienia straty poniesione podczas wielkiej wojny są przyczyną tego zjawiska.

Krucha podstawa.

Wnętrze naszej ziemi stanowi wciąż jeszcze dla ludzi zagadkę, gdyż wzmagające się w miarę zagłębienia się pod powierzchnię ziemi gorąco uniemożliwia zapuszczanie się na większe głębokości. W każdym razie nauka osiągnęła już ważne wyniki, co do charakteru skorupy ziemskiej, a o wynikach tych, osiągniętyc, zwłaszcza przez badania fizyczno-matematyczne dr. Baudirscha, opowiada ciekawe szczegóły dr. Alfred Neuburger w »Reclams Universum«.

Rozważa, mianowicie, pytanie, czy skorupa ziemska jest silna, aby się utrzymać. W stosunku bowiem do średnicy ziemi, skorupa jej (jeżeli przyjmiemy, że środek ziemi stanowi masa płynna) nie jest grubsza, niż skorupa jajka. Skorupa jajka sama się utrzymuje, to jest ma grubość dostateczną, aby wytrzymać ciśnienie, któremu podlega, a nawet wytrzymuje znacznie zwiększone ponad normalne ciśnienie powietrza. Jeżeli zaś przyjmiemy, że grubość skorupy ziemskiej wynosi 300 kilometrów, a waga jej specyficzna — 2,500 kilogramów na metr sześcienny, to wynika z tego, że ziemia może z trudnością siebie utrzymać wobec ogromnego ciśnienia, któremu podlega.

Najlepsza stal wytrzymuje ciśnienie conajwyżej 10,000 kilogramów na centymetr kwadr., ziemia zaś musi wytrzymać ciśnienie aż 777,500 kilogr. na takiej samej przestrzeni!

Przez tę słabą siłę oporu skorupy tłumaczy się istnienie wulkanów czynnych w pobliżu wielkich oceanów, tu bowiem, do ciśnienia powietrza przyłącza się jeszcze ciśnienie wielkich mas wody na skorupę ziemską.

Wobec tego dr. Baudrich dochodzi do wniosku, że pobyt nasz na powierzchni skorupy ziemskiej nie jest bynajmniej tak bezpieczny, jakby się zdawało.

Deszcz Ropuch.

Jak donoszą z Chalons sur Saone, spadł tam kilka dni temu deszcz drobnych ropuch, trwający dwa dni. W roku 1915 i w roku 1921 w maju w okolicach Gibraltaru spadły deszcze małych żab, a ówczesną teorją było, że porwane one były w atmosferę z odległego o 20 mil jeziora. Znane są wypadki, w których spadały w ten sposób »z nieba« ryby jaszczurki, ślimaki lub gąsienice.

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Na kościół św. Stanisława.

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Szymona Górnikiewicza Tadeuszostwo Foppowie 5,000 mk.

OD WYDAWNICTWA

Stosownie do uchwały Związku wydawców pism codziennych wszelkiego rodzaju nadesłane zapowiedzi, wzmianki, komunikaty i okólniki bądź to prywatnych, bądź komunalnych i rządowych instytucji, tyczące się zebrań, odczytów, i koncertów, rozporządzeń itp. będą umieszczane po uprzedniem opłaceniu należności w administracji dziennika. W przeciwnym razie bez opłaty nie będą umieszczane.

OGŁOSZENIE URZĘDOWE

w sprawie podatku od przyrostu wartości nieruchomej w Włocławku.

Magistrat m. Włocławka podaje do publicznej wiadomości, że w myśl Ustawy z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie uchylenia podatków (opłat) od przyrostu wartości oraz o pobieraniu przez ciała samorządowe opłat od umów o przejściu własności nieruchomości (Dz. Ust. Nr. 88 poz. 785) podatek od przyrostu wartości zostaje uchylony z dniem ogłoszenia powyższej ustawy t. j. **20go października 1922 r.**

Wobec powyższego Magistrat m. Włocławka w celu uskutecznienia poboru miejskiego padatku od przyrostu wartości własności nieruchomej we Włocławku od tranzakcji kupna — sprzedaży nieruchomości, dokonanych w międzyczasie **od 1 lipca 1922 r. do 20 października 1922 r. włącznie, niniejszym wzywa wszystkie osoby, które nabyły względnie zbyły jakąkolwiek nieruchomość w międzyczasie od 1 lipca 1922 r. do 20 października 1922 r. włącznie, a które nie zameldowały w Biurze Podatkowym Magistratu o dokonanej tranzakcji, do złożenia Magistratowi (pokój Nr. 22) danych wymaganych przez art. 11 Statutu podatku od przyrostu wartości własności nieruchomej dla miasta Włocławka, najpóźniej w ciągu dni trzech.**

MAGISTRAT MIASTA WŁOCŁAWKA
PREZYDENT: *Krause.*

Włocławek, dnia 11 listopada 1922 r.

Ministerstwo Spraw Wojskowych
ODDZIAŁ V. SZTAB. GEN.

WARSZAWA, dnia 31. X. 22 r.

L. dz. 46525/V. Org. 22.

OGŁOSZENIE!

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych w sprawie rejestracji wszystkich obywateli Państwa Polskiego, posiadających stopnie oficerskie wzgl. równorzędne na mocy Ustawy Sejmowej z dnia 17. VI. 1919 r. o spisie oficerów oraz art. 107 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej (dział praw Królestwa Polsk. Nr. 13/18, pkt. 28), zostali powołani do rejestracji w terminie od dnia 1. VII. do dnia 31. VII. 1922 r. wszyscy obywatele Państwa Polskiego posiadający stopnie oficerskie względnie równorzędne bez względu na to, czy stopnie te uzyskali w armjach obcych, polskich formacjach wojskowych, czy też w Armji Polskiej.

Pomimo nakazanego terminu rejestracji, część oficerów zgłasza się do niej jeszcze obecnie co powoduje opóźnienie wydania listy starszeństwa oficerów rezerwy.

Z dnien 1. XII. 22 r. zamykam czynności rejestracyjne w P. K. U. Po tym terminie Kmdci P. K. U. żadnych zgłoszeń przyjmować nie będą. Listą starszeństwa oficerów rezerwy będą objęci tylko ci oficerowie rezerwy, którzy zgłoszą się jeszcze do rejestracji przed ostatecznym terminem t. j. przed 1. XII. 1922 r.

Minister Spraw Wojskowych
(—) Sosnkowski
Generał Dywizji.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Konstanty Koralewski zgubił kartę powołania wydaną przez P. K. U. Włocławek.

Lekki powozik kryty skórą do sprzedania. Wiadomość szpital wojskowy porucznik Welcel.

Magaz mebli T. Dzięciołowski we Włocławku, ul. Cyganka Nr. 11 w podwórzu.

Mieszkanie w Płocku ustąpię za mieszkanie we Włocławku, składające się z 2 lub 3 pokoi kuchnię. Informacji zasięgnąć Maślana 1. p. Jakubowski.

Pokój potrzebny dla pojedyńczej osoby. Oferty dla „N." przyjmuje Administracja „Słowa Kujawskiego".

Sprzedam palto zimowe męskie z fokowym kołnierzem w dobrym stanie. Wiadomość ul. Przedmiejska 2, I piętro od 1 do 3.

Zgubiono kartę bezterminowego urlopu na imię Jana Pajerskiego. Znalazca zechce oddać do policji.

Zgubiono kartę bezterminowego urlopu na imię Józefa Kumosińskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Zgubiono tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne na imię Pinkusa Nasielskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Zgubiono kartę odroczenia Steiana Radzikowskiego. Znalazca zechce oddać do policji.

Znajdując się w krytycznem położeniu mieszkaniowym, poszukuję takowego, któreby się składało z dwóch pokoi i kuchni, wzamian oddam oprócz czynszu rocznego nową maszynę nożną krawiecką „Singera". Aleksander Sidor chorąży 14 p.p. Ul. Żytnia Nr. 76.

Zginęła koza szara, małe rogi. Znalazca odprowadzi p. Wł. Kolędzie, Dąbrowskiego 18.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

OBOWIĄZUJĄCY OD DNIA 1-go CZERWCA.

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:	
osobowy warszawski	o godz. 12.16
kurjer bukaresztański „ „	14.03
kurjer warszawski „ „	2.47
do Poznania:	
kurjer warszawski . . .	o godz. 3.25
osobowy „ . . . „ „	5.19
do Bydgoszczy:	
osobowy warszawski	o godz. 22.19
do Warszawy:	
osobowy poznański . .	o godz. 1.54
kurjer gdański . . . „ „	3.54
kurjer poznański . . „ „	4.28
osobowy bydgoski . . . „	7.41
osobowy gdański . . „ „	16.27
do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:	
kurjer gdański . . .	o godz. 14.05.

REDAKTOR: KS. JÓZEF KRUSZYŃSKI. DRUKARNIA DIECEZALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.